

Heinolan kaupunki
Rauhankatu 3
18100 Heinola
juho.kontra@heinola.fi

ASIA

Esitys luonnonsuojelualueen perustamisesta

MAANOMISTAJA

Heinolan kaupunki

Taustatiedot

Heinolan kaupunki on jättänyt 30.8.2021 hakemuksen sähköpostitse Lahjoitusmaa (111-401-21-23) kiinteistöltä Mäyrämäen alueella kelpoisuuden selvittämiseksi Helmi-elinympäristöohjelmaan ja metsien monimuotoisuusohjelmaan (METSO-ohjelma) ja pysyvän luonnonsuojelualueen perustamisen ehdoista ja korvauksesta.

Aluekuvaus ja suojelun perustelut alueella

Hämeen ELY-keskuksen edustaja ylitarkastaja Soile Hiitola on tutustunut kohteeseen 18.10.2022 sekä 19.10.2022 ja Palosaaresta sekä mantereen kolmesta palstasta todetaan niiden soveltuvan luonnonsuojelualueeksi osana METSO-ohjelmaa.

Alue on pääosin jakaantunut tuoreen kankaan ja lehtomaisen kankaan kangasmetsän aloihin, jotka ovat kuusi- ja mäntyvaltaisia. Puusto on keskimäärin 60-90-vuotiaista. Mukana on myös metsänhoidollisesti käsiteltyjä ja kasvatusvaiheen kuusipuustoisia aloja, jotka täydentävät rehevien elinympäristöjen mosaiikkia.

Alueen kallioperä on ravinteikasta, ja jyrkkien louhikkoisten rinteiden ja notkojen vaihtelevissa maastonmuodoissa on syntynyt reheviä suotyypejä sekä lehdon elinympäristöjä. Erityisesti Mäyrämäen länsisuuntaisen rinteiden maaperä on kalkkivaikutteista. Alueella on useita lehtimuksen ja vaahteran luontaisia esiintymiä notkelmissa, rinteillä ja pienvesien vaikutusvyöhykkeillä.

Alalla sijaitsee myös useita uhanalaisten sammal-, putkilokasvi-, perhos- ja jäkälälajien esiintymiä.

Lähdesuon alue ja Palosaari muodostavat laajan yhtenäisen kuusi- ja mäntyvaltaisen alan, jolla puusto on kehittynyt luontaisesti ja puuston ikä on osin yli 100-vuotta. Järeää lehtipuuta kuten haapaa ja koivua on säännöllisesti alalla, ja lehtipuulajit muodostavat pieniä elinympäristöjä jyrkänteiden tyvillä ja Isosuosta etelään laskevan puron vaihtumisvyöhykkeellä.

Läntinen ala muodostuu lakialueesta sekä jyrkistä louhikkaisista rinteistä, joiden tyville on muodostunut lehtipuuvaltainen rehevä

30.3.2023

metsiä. Lakialuetta luonnehtivat kallioharjanteiden väleissä sijaitsevat rehevät ojittamattomat korpinotkelmat.

Kohde rajautuu aikaisemmin perustettuun Mäyrämäen luonnonsuojelualueeseen (YSA201080) ja samalla Natura 2000-verkoston alueeseen Mataraniemi - Mäyrämäki (FI0500066). Palsta Isosuon länsipuolella on osa soidensuojelu täydennys ehdotuksen alaa Isosuo-Mäyrämäki (4025).

Alue lisää olemassa olevan suojelualueverkoston kytkeytyvyyttä ja pinta-alallista vaikuttavuutta erinomaisesti Heinolan Mäyrämäen alueella. Kokonaisala turvaa useita pienialaisia uhanalaisten eliölajien elinympäristöjä ja niiden vaikutusvyöhykkeitä.

Kohteen pinta-ala vastaa pääosalla alastaan METSO-ohjelman mukaisia valintakriteerejä luokissa I- ja II.

Ehdotettava ala **Lahjoitusmaa 111-401-21-23**
pinta-ala 56 ha määräala

Suojeltavaksi esitettävän alueen rajat on osoitettu liitteenä olevaan kartalla rasteroituna.

Kaavoitus Alue on Konnivesi I ja II - rantaosayleiskaavassa retkeily- ja ulkoilu aluetta merkinnällä VR.

Palosaari ja Natura-2000 verkoston rajan eteläpuolinen ala sisältyvät maankäyttö- ja rakennuslailla perustettuun Heinolan kansalliseen kaupunkipuistoon.

YKSITYISEN LUONNONSUOJELUALUEEN PERUSTAMINEN

Yksityisen luonnonsuojelualueen perustaminen ei vaikuta alueen maanomistusolosuhteisiin, mutta alueella on voimassa rauhoitusmääräysten mukaiset käytön rajoitukset. Korvauksesta sekä rauhoitusmääräyksistä sovitaan ennen lopullisen rauhoituspäätöksen antamista.

ESITYS RAUHOITUSMÄÄRÄYKSIKSI

Hämeen ELY-keskus esittää aluetta luonnonsuojelulain 24§:n nojalla rauhoitettavaksi luonnonsuojelualueeksi, jolla on voimassa seuraavat rauhoitusmääräykset:

I Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoidon toimenpiteet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasviosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- ojien kaivaminen ja kaikenlainen maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja sen ainesten ottaminen;

30.3.2023

- rakennusten, rakennelmien, rakenteiden, teiden ja polkujen rakentaminen;
- moottoriajoneuvoilla liikkuminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen sekä niiden pesien hävittäminen;
- selkärangattomien eläinten pyydystäminen ja kerääminen;
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

II Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella sallitaan:

- jokamiehenoikeudella tapahtuva liikkuminen sekä syötävien marjojen ja syötävien ruokasienien poimiminen;
- vierasperäisten eläin- ja kasvilajien torjuminen asianomaisen lainsäädännön mukaisesti;
- metsästyslain mukainen metsästäminen maanomistajan luvalla;
- olemassa olevien ja liitekartalle merkittyjen metsäteiden tai ajourien käyttö-, huolto- ja ylläpitotoimet sekä tarvittava moottoriajoneuvon käyttö, enintään 7 metrin leveydeltä;
- tulenteke.

III Poikkeuslupa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualueita koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

ALUEEN HOITO

Alueelle laaditaan tarvittaessa hoitosuunnitelma luontoarvojen säilyttämiseksi ja parantamiseksi. Hoitosuunnitelma laaditaan yhteistyössä maanomistajan ja valtion luonnonsuojeluviranomaisen kesken. Maanomistaja hyväksyy ja luonnonsuojeluviranomainen vahvistaa hoitosuunnitelman ja sen mukaiset työt voidaan tehdä valtion kustannuksella.

TARJOTTAVA KORVAUS PYSYVÄSTÄ SUOJELUSTA

Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisesti ELY-keskus voi maksaa kaupungille METSO-ohjelmassa osittaiskorvausta yksityisen luonnonsuojelualueen (YSA) perustamisen aiheuttamista taloudellisista menetyksistä. Osittaiskorvauksen suuruus lasketaan puuston käyvän arvon mukaan, ja se on enintään 50 prosenttia alueen käyvästä metsätalousarvosta. Muiden käyttömuotojen kuten kunnan järjestelyvastuulle kuuluvan virkistyskäytön metsätalouskäytölle asettamat rajoitukset otetaan huomioon täysimääräisesti tätä 50 prosentin korvaussummaa alentavana tekijänä.

30.3.2023

Hämeen ELY-keskus esittää korvaussummaksi rauhoitusmääräysten aiheuttamasta metsätaloudellisesta menetyksestä **kertakorvauksena 198.530 euroa**.

Hämeen ELY-keskuksen esityksen mukaisen alueen, jonka pinta-ala on yhteensä 56 ha, metsätaloudellinen bruttoarvo on 496,325 €.

Kokonaisarvonkorjaus kohteen osalta on 18 %.

$$605.274 \text{ €} * 0,82 = 108.949 \text{ €}$$

Osittaiskorvauksen osuus kohteen osalta on 40 %.

$$496.325 \text{ €} * 0,4 = 198.530 \text{ €}$$

KORVAUKSEN MAKSAMINEN

Rauhoituskorvaus maksetaan omistajan ilmoittamalle tilille 21 pankkityöpäivän kuluessa siitä päivästä lukien, kun luonnonsuojelualueen perustamispäätös on saanut lainvoiman ja tieto tästä on saatu ELY-keskukseen.

RAUHOITUSKORVAUKSEN PERUSTEET

Alue on arvioitu metsätalousmaana. Arvion tarkoituksena on ollut selvittää rauhoituksesta aiheutuva metsätaloudellinen menetys. Alueen arviointi perustuu Metsänterä Oy:n toimittamiin puustotietoihin ja Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen edustajan maastokäynteihin 18.10.2022 sekä 19.10.2022 (Soile Hiitola). Kohde on hinnoiteltu Luken tilastosta saatavan toteutuneiden puun pystyhakkuiden yksikköhintojen perusteella (edeltävien 24 kuukauden kuukausittaisten keskihintojen juokseva keskiarvo).

Puuston bruttoarvoon tehdään kokonaisarvon korjaus. Kokonaisarvon korjauksen suuruuteen vaikuttavat oleellisesti metsikkökohtaiset tekijät: suuret välittömät hakkuumahdollisuudet (erityisesti uudistushakkuut) pienentävät korjausprosenttia, mm vähäiset hakkuumahdollisuudet, puunkorjuuolosuhteet ja kustannuksia vaativat toimenpidetarpeet puolestaan suurentavat kokonaisarvon korjauksen määrää. Kokonaisarvon korjauksesta suurin osa kuitenkin johtuu metsätalouden harjoittamisen pitkän aikavälin yleisistä kustannuksista sekä puun myyntitulojen verotuksesta. Yleisesti ottaen kokonaisarvon korjauksen suuruuden voidaan sanoa ELY-keskuksen korvauslaskelmissa vaihtelevan 15-40 prosentin välillä omaisuusosien summa-arvosta.

Maapohjan arvoa ei yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoituksissa korvata.

30.3.2023

LISÄTIEDOT JA ESITYKSEN VOIMASSAOLO

Neuvotteluja valtion puolesta rauhoituskorvaukseen ja –ehtoihin liittyen käy ylitarkastaja Soile Hiitola, puh. 050 396 0075, sähköposti soile.hiitola@ely-keskus.fi, käyntiosoite Kirkkokatu 12, (PL 29) 15141 Lahti.

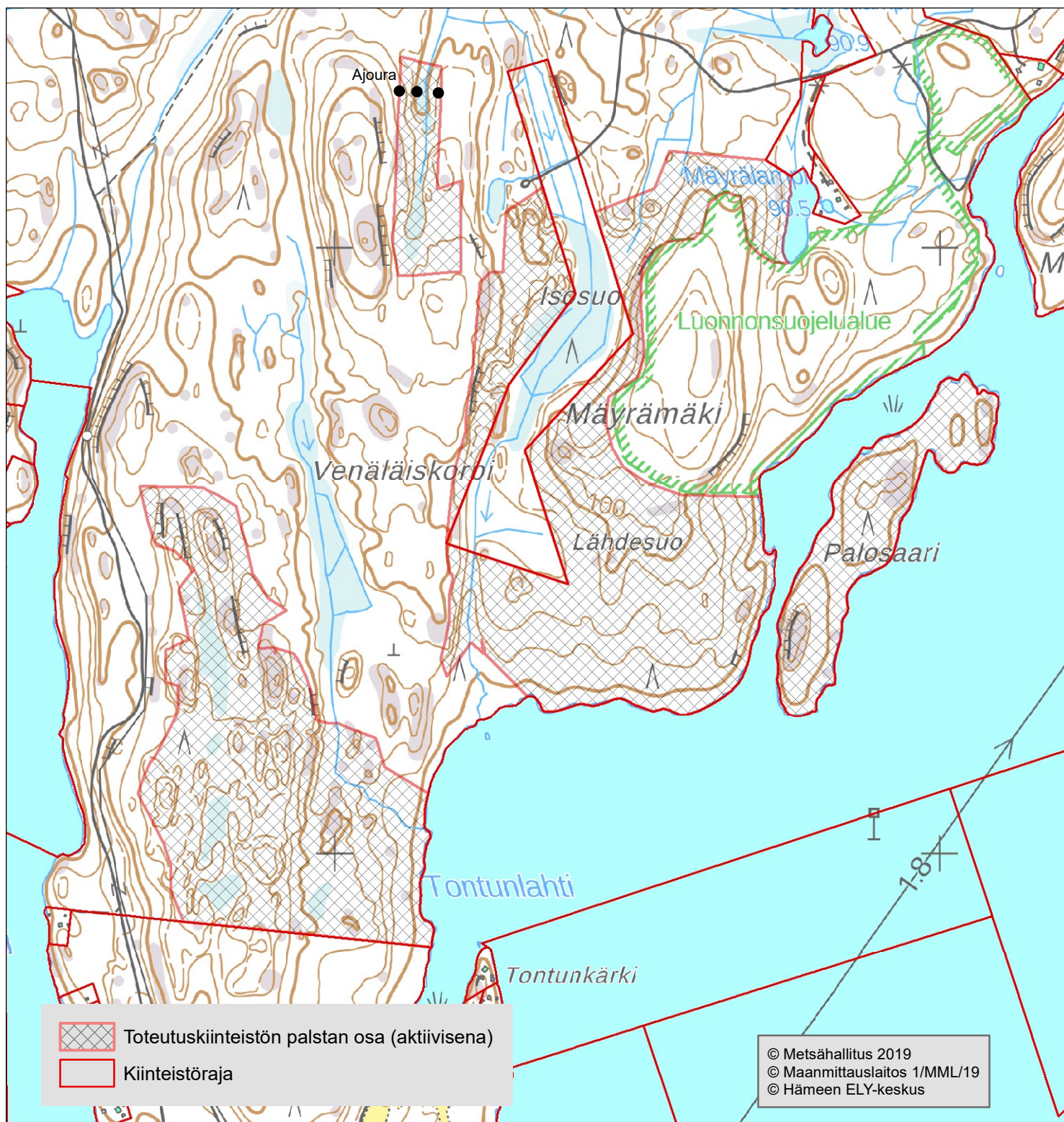
Edellä mainittu esitys on korvausten osalta voimassa 1.8.2023 asti. Esityksen voimassaolo edellyttää ympäristöministeriöltä saatavaa valtuutusta. Valtuus pyydetään, kun Heinolan kaupunki on ensin käsitellyt asian.

Ylitarkastaja, Soile Hiitola

LIITTEET

Kartta alueesta

111-401-21-23

Tämä kartta Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiaan
HAMELY/1692/2021

Kiinteistötunnus: 111-401-21-23

Suojelupinta-ala: 56 ha määräala

0 40 80 160 240 320
Metriä

Koordinaatisto: ETRS TM35FIN
Hämeen ELY-keskus

HUOM! Kartan tausta-aineistot ja
kiinteistörajat ohjeellisia